

Zrínyi válasza

Amikor I. Szulejmán szultán 1566 augusztusában megkezdte volna a jelentéktelennek tűnő somogyi vár, Sziget (a mai Szigetvár) ostromát, pökhendi levélben követelte az erődítmény harc nélküli átadását. „Küldd el nekem a kardod, ha élni akarsz!” – írta fenyegetően a vár feladás jelképes gesztusáról. Az erődítmény kapitányának, Zrínyi Miklósnak (Nikola Zrinskinek), az egykori horvát bánnak sem kellett azonban a szomszédba mennie egy kis vitézi hetykeségért. Mindenre el volt szánva, amikor a választ közölte.

Amennyiben a közölt szavakat és betűcsoportokat helyesen írjátok be a rejtvényhálóba, hét közülük felhasználatlan marad. Ha ezeket megfelelő sorrendbe állítjátok, akkor olvashatóvá lesz a várharcban később hősi halált halt Zrínyi – az ostrom alatt ugyancsak elhalálozott – szultánnak küldött méltó felelete.

(Egy szót, segítségként előre beírtunk.)

Tízbetűs:
BUZDÍTÁSRA,
KAPKODÁSON

Kilencbetűs:
ZENEÓVODA,
ZSOMBÉKOS

Nyolcbetűs:
ALVAJÁRÓ,
FELESBEN,
LÉKELÉSI,
MÓNIKÁJA

Hétbetűs:
EREDETI,
SAJÓJÉG

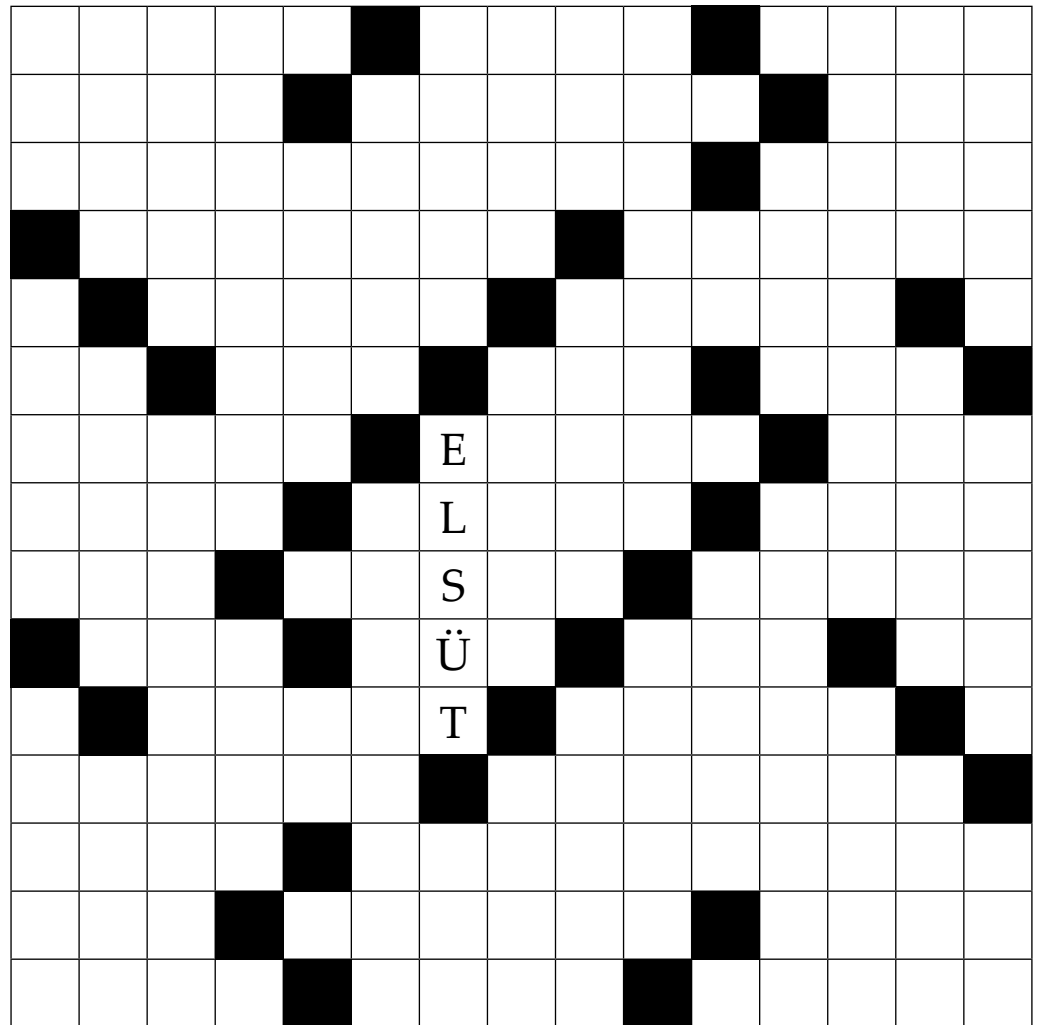
Hatbetűs:
AKARSZ,
IGEMÓD,
ISTENI,
SZÉLES,
KESERV

Ötbetűs:
AGÁTA, ALÁJA,
ALATT, APRÓT,
AUDIO, AVATÓ,
BÉGET, BÓKFI,
BORIS, BOZSÓ,
ELSŰT, EREJE,
ESDEK, FLÓTA,
GÉSÁK, HADRA,
HAJÍV, HALNI, HARAG, IDEJŰ, ITTAS, LABOR,
LÁPRA, LELLE, MAGAD, ODÁZÓ, ODETT,
OKÍTÓ, PRÓZA, TESZT

Hárombetűs:
ASI, ELU, ENO, ÉZŰ, HPV, LÉK, LÜA, OMO, ÓVA,
OVI, PDÁ, RIO, SMM, USA

Négybetűs:
ADAT, ALOM, DÉKY, ERAE, ÉRÁÉ, ÉRTE, GRÁF,
ILON, JÓJJ, KÓSA, LESI, MÉLY, NADA, ONOD,
ORSI, OTTÓ, RÁÁS, SZED, SZIA, ZÉNÓ

Kétbetűs:
AB, EL, GE, HA, ÓA, SÍ

Nevek, nevek, nevek...

2004-ben állították össze a Magyarországi nemzeti és etnikai kisebbségek utónévkönyve című vaskos kiadványt, amely a címben jelzett tizenkét közösség valamennyi anyakönyvezhető utónevét tartalmazza. A kötetből hiányzó tizenharmadik, a hazai német nemzetiség utóneveit saját országos önkormányzatuk már korábban összegyűjtötte és kiadta.

Az alábbi betűhalmazban 51 női nevet rejtettünk el (zárójelben azt is jelezve, hogy mely nemzetiség leányai, asszonyai viselhetik). Elölről, hátulról, alulról, felülről és az átlós irányokból olvasva megtalálhatod valamennyit. Ha valamennyit megtalálsz és kihúszod, a felhasználatlan betűk sorban összeolvasva egy jeles magyarországi szlovák költő, műfordító nevét jelenítik meg. Ki ez az irodalmár?

AKSZENIJA (bolgár)

ALKE (német)

ARÁCS (cigány)

BETA (horvát)

CECA (bolgár)

DAIRA (görög)

DOBRA (szerb)

EMA (lengyel, bolgár)

EWA (lengyel)

ERSZI (görög)

GRLICA (szerb)

HARA (görög)

HEIKE (német)

IGA (lengyel)

INGE (német)

IRA (görög)

ISZKUIHI (örmény)

IVA (bolgár)

JERA (szlovén)

JIVHA (ukrán)

JUHINA (ukrán)

KÁLI (cigány)

KREMENA (bolgár)

KVETA (szlovák)

LADA (horvát)

LENKA (szlovák)

LENCSE (szerb)

MANE (örmény)

MUZA (román)

NATKA (szerb)

NEKTARIA (görög)

A	K	N	E	L	A	G	A	E	K	L	A	R
R	Z	E	G	N	L	N	W	R	E	Á	O	Á
P	O	L	I	N	A	A	E	N	R	D	L	N
R	I	H	U	H	Z	M	C	K	B	O	A	I
A	U	N	I	U	E	S	A	E	A	B	D	P
J	E	T	M	N	E	R	T	A	C	R	A	V
U	T	R	A	V	E	A	K	I	N	A	I	A
V	O	T	S	J	I	V	H	A	R	D	R	A
M	K	L	H	Z	I	I	G	A	A	Á	A	G
A	A	P	T	E	I	N	H	U	C	M	R	J
T	Č	N	E	I	R	G	E	S	I	L	K	L
E	K	I	E	H	N	E	S	Z	I	J	A	O
V	P	R	I	S	K	A	S	C	S	L	I	E
K	A	C	P	E	P	V	A	I	U	K	R	M
I	S	Z	K	U	H	I	O	Z	A	N	A	A

NIKA (ukrán)

NUNE (örmény)

OLJGA (ruszin)

OLTINA (román)

OZANA (horvát, román)

PEPCA (szlovén)

ZULAL (örmény)

POLINA (ruszin)

PRISKA (horvát)

RÁNI (cigány)

RUTA (lengyel)

SZIJA (bolgár)

SZIMA (cigány)

THERESIA (német)

TIHANA (szerb)

VART (örmény)

VIDA (szlovén)

VUJA (szerb)

ZALA (szlovén)

ZOI (görög)

A megfejtések a 8332. oldalon található

Kossuth-díjasok

Az alábbi sudoku-rejtvény egyes számaihoz olyan meghatározásokat csatoltunk, amelyek a korábbi Kossuth-díj átadásokra vonatkoznak. Ezek segíthetik a táblázat kitöltését, de ha nem ismeritek a helyes választ, akkor sincs baj. Ha minden sorba, oszlopba és vastag vonallal határolt tartományba 1-től 9-ig úgy írjátok be az egész számokat, hogy azok ott csak egyszer forduljanak elő, a végén a válaszok így is kiderülnek!

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
a			8			1	9		4
b	2					5		7	
c			1	9			8		
d	4		6	3			2		7
e	9				4		6		
f				6				4	5
g		9				3			2
h		8	4		7			3	9
i	6								

- (a2)** *Sztevanovity Zorán* (1942-) szerb származású magyar előadóművész, énekes, gitáros, zeneszerző munkásságát 2006-ban ismerték el a legnagyobb magyar művészeti díjjal. Hány éves volt, amikor családjával Magyarországra költözött?
- (a8)** *Petrovics Emil* (1930–2011) zeneszerző ennyi alkalommal kapott Kossuth-díjat.
- (b4)** *Makrisz Agamemnon* (1913–1993) görög születésű magyarországi szobrászművész 1978 egyik Kossuth-díjasa volt. A budapesti Százados úti művésztelepen élt és dolgozott. Budapest hányadik kerületében?
- (c2)** Az ukrán apától és magyar anyától született *Popova Aleszja* (1974-) balettművész, fiatalon, harmincévesen került a Kossuth-díjasok közé. Hány éve választották meg a Halhatatlanok Társulatának Örökös tagjává?
- (c8)** *Kertész Imre* (1929-) ennyi évvel az irodalmi Nobel-díj átvétele előtt kapott Kossuth-díjat.
- (d5-d6)** *Sedlmayr Kurt* (1900–1965) növénynevelőket kétszer is méltónak ítélték a Kossuth-díjra. Ennyi államilag is elismert növényfajtát nemesített az általa vezetett gazdaság élén.
- (e2)** *Tyczynski Zsigmond* (1911–1978) villamosmérnököt 1956-ban a Kossuth-díj ennnyedik fokozatával tüntették ki.
- (e9)** A Kossuth-díj hányadik osztásakor ismerték el először egy magyarországi cigány származású művész személyét? [*Rác Aladár* (1886–1958) cimbalomművész alkotói-előadói életművét díjazták elsőként.]
- (f3)** Ennyi tagja volt a *Vujicsics együttesnek*, amikor 2014-ben átvették a csoportos Kossuth-díjat.
- (f6-f7)** *Mihailich Győző* (1877–1966) hídépítő mérnök a legelső díjazottak egyike volt. Már élete első vasbeton gerendahíd-tervéért dicséret oklevéllel jutalmazták a párizsi világkiállításon. Hány éves volt akkor?
- (g8)** A szlovák nemzetiségű családba született *Kniezsa István* (1898–1965) nyelvész, szlavista 1953-ban szerepelt a kitüntetettek között. Hány éven át volt a Magyar Nyelvtudományi Társaság elnöke?
- (h1)** *Novák Ferenc* (1931-) koreográfus, a folklór sajátos táncszínházi megteremtője 1993-ban vehette át a díjat. Hány éve választották a Nemzet Művészevé?
- (h4)** *Eck Imre* (1930–1999) táncos, koreográfus, díszlettervező és festőművész is volt. (1978-ban kapta meg a Kossuth-díjat). A csodálatos mandarin című balettet többször is színpadra állította. Hányszor?
- (i5)** Az örmény származású *Issekutz Béla* (1886–1979) gyógyszervegyész, tudománytörténész 1952-ben vette át a Kossuth-díjat. Gyógyszerrendelés című könyve 1931-1979 között ennyi kiadást ért meg.
- (i9)** A rendszerváltás óta ennyi cigány/roma származású magyar művésznak ítéltek Kossuth-díjat.